न सन्निपातः कर्त्तव्यः सामान्ये विजये सति। विश्वास्यैवोपसन्नार्थो वशे कृत्वा प्रियः प्रभो।
सम्प्रधार्य्य सहामात्यैर्म्मन्त्रविद्भिर्म्महात्मभिः। उपेक्ष्यमाणो ऽवज्ञातो हृदयेनापराजितः।
अथास्य प्रहरेत् काले किञ्चिद्विचलिते पदे। दण्डञ्च दूषयेदस्य पुरुषैराप्तकारिभिः।
आदिमध्यावसानज्ञः प्रच्छन्नञ्च विधारयेत्। बलानि दूषयेदस्य जानन्नेव प्रमाणतः।
भेदेनोपप्रदानेन संसृजेदौषधैस्तथा। न त्वेवं खलु संसर्गं रोचयेदरिभिः सह। १८१०
दीर्घकालमपोक्षेत निहन्यादेव शात्रवान्। कालाकाङ्क्षी हि क्षपयेद्यथा विश्रम्भमाप्नुयुः।
न सङ्घान् विनिहन्याच्च द्रष्टव्यो विजयो ध्रुवः। न शस्त्रं वा घटयति न वाचा कुरुते व्रणं।
प्राप्ते च प्रहरेत् काले न च संवर्त्तते पुनः। हन्तुकामस्य देवेन्द्र पुरुषस्य रिपून् प्रति।
या हि कालो व्यतिक्रामेत् पुरुषं कालकाङ्क्षिणं। दुर्लभः स पुनस्तेन कालः कर्म्म चिकीर्षुणा।
ओजश्च विनयेदेव संगृह्णन् साधुसम्मतं। अकाले साधयेन्मित्रं न च प्राप्ते प्रपीडयेत्। १८१५
विहाय कामं क्रोधञ्च तथाऽहङ्कारमेव च। युक्तो विवरमन्विच्छेद्रहितानां पुनः पुनः।
मार्द्दवं दण्ड आलस्यं प्रमादश्च सुरोत्तम। मायाः सुविहिताः शक्र सादयन्त्यविचक्षणं।
निहत्यैतानि चत्वारि मायां प्रतिविहाय च। ततः शक्नोति शत्रूणां प्रहर्त्तुमविचारयन्।
यदेवैकेन शक्येत गुह्यं कर्त्तुं तदाचरेत्। यच्छन्ति सचिवा गुह्यं मिथो विश्रावयन्त्यपि।
असेव्यमिति कृत्वा वा ततोऽन्यैः संविदञ्चरेत्। ब्रह्मदण्डमदृष्टेषु दृष्टेषु चतुरङ्गिणीं। १८२०
भेदञ्च प्रथमं युञ्ज्यात्तूष्णीमपि तथैव च। काले प्रयोजयेद्राजा तस्मिंस्तस्मिंस्तदा तदा।
प्रणिपातञ्च गच्छेत काले शत्रोर्ब्बलीयसः। युक्तोऽस्य बधमन्विच्छेदप्रमत्तः प्रमाद्यतः।
प्रणिपातेन दानेन वाचा मधुरया ब्रुवन्। अमित्रमपि सेवेत न च जातु विशङ्कयेत्।
स्थानानि शङ्कितानाञ्च नित्यमेव विवर्ज्जयेत्। न च तेष्वाश्वसेद्राजा जायतीह निराकृताः।
न ह्यतो दुष्करं कर्म्म किञ्चिदस्ति सुरोत्तम। यथा विविधवृत्तानामैश्वर्य्यममराधिप। १८२१
तथा विविधनाशानामपि सम्भव उच्यते। यतते योगमास्थाय मित्रामित्रं विचारयेत्।
मृदुमप्यवमन्यन्ते तीक्ष्णादुद्विजते जनः। मा तीक्ष्णो मा मृदुर्भूस्त्वं तीक्ष्णो भव मृदुर्भव।
यथा वप्रे वेगवति सर्व्वतः संप्लुतोदके। नित्यं विवरणाद्बाधस्तथा राज्यं प्रमाद्यतः।
न बह्वनभियुञ्जीत यौगपद्येन शात्रवान्। साम्ना दानेन भेदेन दण्डेन च पुरन्दर।
एकैकमेषां निष्पिष्य शिष्टेषु निपुणञ्चरेत्। न तु शक्तोऽपि मेधावी सर्व्वानेवारभेन्नृप। १८३०
यदा स्यान्महती सेना हयनागरथाकुला। पदातियन्त्रबहुला अनुरक्ता षडङ्गिनी।
यदा बहुविधां वृद्धिं मन्येत प्रतिलोमतः। तदा विवृत्य प्रहरेद्दस्यूनामविचारयन्।
न सामदण्डोपनिषत् प्रशस्यते न मार्द्दवं शत्रुषु यात्रिकं सदा। न शस्त्रघातो न च सङ्करक्रिया न चापि भूयः प्रकृते र्व्विचारणा।
मायाविभेदानुपसर्ज्जनानि तथैव पापं न यशः प्रयोगात्। आप्तैर्म्मनुष्यैरुपचारयेत पुरेषु राष्ट्रेषु च सम्प्रयुक्तान्।